

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของผู้บริหารในกระบวนการยุติธรรมต่อการนำมาตราการลงโทษระดับกลางมาใช้ควบคุมผู้กระทำผิดในสังคมไทย” ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) โดยใช้เทคนิคการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งแบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 2 วิธี ดังนี้

1. การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Study) ซึ่งเป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากหนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี และมาตรการเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำผิด และแนวคิดการใช้มาตรการลงโทษระดับกลางในการควบคุมผู้กระทำผิดในต่างประเทศ รวมถึงข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการนำมาตราการดังกล่าวมาปรับใช้กับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดในสังคมไทย

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Research) โดยผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสรุปผลและวิเคราะห์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “ทัศนะของผู้บริหารในกระบวนการยุติธรรมต่อการนำมาตราการลงโทษระดับกลางมาใช้ควบคุมผู้กระทำผิดในสังคมไทย” ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งมีคำถามที่แน่นอน (Structured Interviews) โดยสร้างแบบสัมภาษณ์จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และความคิดเห็นของผู้ศึกษาเองในบางส่วน ซึ่งแบบสัมภาษณ์จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 แนวคิดและคำถามเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะต่อมาตรการลงโทษระดับกลาง

การสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาจะสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการลงโทษระดับกลาง และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยใช้ชุมชน จากเอกสารทางวิชาการ ตำรา บทความ หนังสือ ผลงานการวิจัย และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นำข้อมูล แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษา มารวบรวมและสรุปเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุม ถูกต้องตรงตามกรอบการศึกษา ซึ่งแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างจะมีข้อคำถามที่แน่นอน (Structured Interviews) ในการใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม พร้อมทั้งขอข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ในส่วนที่บกพร่องก่อนการนำไปทดลองใช้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นการเก็บข้อมูลในการศึกษาจากกลุ่มประชากรผู้บริหารที่ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถแสดงทัศนะเกี่ยวกับการนำมาตราการลงโทษระดับกลางมาใช้ควบคุมผู้กระทำผิดในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี โดยกลุ่มประชากรประกอบด้วย

บุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นผู้บริหารหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 8 หน่วยงาน หน่วยงานละ 2 ท่าน รวมกลุ่มประชากรทั้งสิ้นจำนวน 16 ท่าน คือ

1) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานศาลยุติธรรม	2 ท่าน
2) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานอัยการสูงสุด	2 ท่าน
3) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	2 ท่าน
4) ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมราชทัณฑ์	2 ท่าน
5) ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมคุมประพฤติ	2 ท่าน
6) ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมสอบสวนคดีพิเศษ	2 ท่าน
7) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานกิจการยุติธรรม	2 ท่าน
8) ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภานายความ	2 ท่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อแบบสัมภาษณ์ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้ศึกษาได้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ของกลุ่มประชากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าสัมภาษณ์เกี่ยวกับทัศนคติในการนำมาตรการลงโทษระดับกลางมาใช้ควบคุมผู้กระทำผิดในสังคมไทยจากกลุ่มประชากรที่ผู้ศึกษากำหนดไว้ และส่งข้อความไปถึงผู้บริหารหรือผู้ประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ล่วงหน้า และเมื่อถึงกำหนดนัดสัมภาษณ์ที่ผู้บริหารของแต่ละหน่วยงานได้กำหนดไว้ ผู้ศึกษาจึงไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรโดยผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหารในกระบวนการยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจาก 8 หน่วยงาน ได้แก่ ผู้บริหารจากสำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานกิจการยุติธรรม และสภาพนายความ รวมทั้งสิ้น 16 ท่าน โดยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ตามประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารนั้นจะใช้ระยะเวลา 15-60 นาที ขึ้นอยู่กับมุมมอง ทัศนคติ และภารกิจการทำงานของผู้บริหารแต่ละท่านด้วย รวมระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และผลงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนั้นผู้ศึกษาจึงคัดเลือกเฉพาะข้อมูลและประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา มาทำการวิเคราะห์ในลักษณะของการวิเคราะห์และสังเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูล และนำความรู้ทางทฤษฎีมาอธิบายความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเมื่อดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรผู้ทรงคุณวุฒิจากแต่ละหน่วยงานเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมโดยการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะร่วม เปรียบเทียบข้อมูล ความเหมือนและความแตกต่าง เพื่อสร้างข้อสรุปเป็นการประมวลผลความคิดจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในรูปแบบการพรรณนาต่อไป

การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้ศึกษาจะใช้วิธีนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบของการพรรณนาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมแต่ละราย เพื่อให้เห็นถึงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่มีมุมมองหลากหลาย ในรูปแบบของการเขียนรายงานด้วยการพรรณนา เพื่อให้ข้อมูลที่น่าสนใจมีรายละเอียดที่ถูกต้องชัดเจน และสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม